

PARTİSİ	
BAŞKANLIĞI	
Tarih: 03/02/2023	
Sayı:	29

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim, ek'te gerekçesi ile birlikte sunulmaktadır.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 28/02/2023

1-) Av. Halil ÖZTÜRK

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 03 Mart 2023	Esas No: 2/4981

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
03 Mart 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
03 Mart 2023
No: 1179708

GENEL GEREKÇE

7188 sayılı ve 17/10/2019 tarihli Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 5 inci maddesi ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa eklenen Ek Madde 41’de hâkimlik, savcılık, avukatlık ve noterlik meslekleri için getirilen “Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ile İdarî Yargı Ön Sınavı” düzenlenmektedir.

Bu Hükümde; Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ile İdarî Yargı Ön Sınavında adayların hukuk bilgilerinin hangi alanlardan ölçüleceği sıralanmıştır. Ne var ki; hukuk fakültelerinde okutulan zorunlu derslerden olmasına rağmen, “Milletlerarası Özel Hukuk” dersinin Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ile İdarî Yargı Ön Sınavında adayların sorumlu tutulduğu dersler arasında yer almadığı görülmektedir.

Milletlerarası Özel Hukuk, yabancı hukuk olmamakla beraber, millî hukukumuzun aslî ve kapsamlı bir parçasıdır. Milletlerarası Özel Hukuk dersi, Türkiye’de bütün hukuk fakültelerinde ve hatta bu dersi müfredatına dâhil etmiş diğer fakültelerde de okutulmaktadır.

Milletlerarası Özel Hukuk alanı, yabancı gerçek ve tüzel kişiler, yurtdışındaki Türk vatandaşları veya yabancı devletlerle bir şekilde ilişkili olan tüm özel hukuk uyumsuzluklarında, yabancıların Türkiye’deki hak ve özgürlükleri ile Türk vatandaşlığına ilişkin konularda tatbik alanı bulmaktadır.

Bu kapsamda son yıllarda Türkiye’nin gündemini oluşturmuş en önemli konulara bakıldığında; göç, sınır kontrolü, iltica, yabancı yatırımlar, yabancı sermaye, uluslararası ticarî ilişkiler, uluslararası yatırım ilişkileri ile Türkiye’ye giriş, çıkış, ikamet, çalışma izinleri, Turkuaz Kart, yabancıların taşınmaz mal edinmesi, suçluların iadesi ve yabancıların sınır dışı edilmesi gibi konular Milletlerarası Özel Hukuk alanına girdiği görülecektir.

Bunların yanında, yurt dışı Türklerin ve akraba topluluklarının hukukî sorunları, başta yatırımcı vatandaşlığı olmak üzere Türk vatandaşlığının kazanılması, Türk vatandaşlığının kaybı, Mavi Kart sahiplerinin Türkiye’deki hukukî statüsü, yurt dışında yatırım yaparak ülke ekonomisine katkı sağlayan yatırımcıların hakları ve Türkiye’de yaşayan yabancıların toplumsal hayatta karşılaştıkları sorunların kayda değer bir kısmı yine Milletlerarası Özel Hukuk derslerinde işlenmektedir.

Türkiye’de bulunan yabancıların ve yurt dışındaki Türk vatandaşlarının ilişkili olduğu; evlenme, boşanma, mal rejimleri, velayet, nafaka, soy bağı, evlat edinme gibi aile hukukuna ilişkin; vesayet, hacir, kayyımlik, gaiplik gibi kişiler hukukuna ilişkin; miras hukukuna ilişkin; milletlerarası ticari akitler, fikri ve sınai mülkiyet hakları, yabancı sermaye yatırımları gibi

milletlerarası ticaret hukukuna ilişkin uyuşmazlıklar Türk mahkemelerinin önüne geldiğinde münhasıran Milletlerarası Özel Hukuk kuralları çerçevesinde çözümlenmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin yargı hakkının sınırları, uluslararası tebligat ve istinabe, uluslararası arabuluculuk anlaşmalarına Türkiye’de hukukî sonuç bağlanması gibi konular da yine milletlerarası usul hukuku kapsamında Milletlerarası Özel Hukuk derslerinde öğretilmektedir.

Milletlerarası Özel Hukukun kapsamına giren tüm bu meselelerin yoğun bir biçimde Türk mahkemelerinin önüne geldiği istatistiklere de yansıyan bir gerçektir. Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü 2021 yılı adli sicil istatistiklerine göre, bir yıl içerisinde Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’ndan doğan 19.726 adet dava açıldığı görülmektedir.

Kanun teklifimiz ile; ‘Milletlerarası Özel Hukuk’ alanının Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ile İdarî Yargı Ön Sınavında adayların bilgisinin ölçüleceği alanlara dâhil edilmesi öngörülmekte, ayrıca, yukarıda ifade edilen hususlar, adlî yargı ve idarî yargı yazılı yarışma sınavının kapsamına ‘Milletlerarası Özel Hukuk’ alanının da dâhil edilmesi amacıyla, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu’nda düzenlemeler öngörmektedir.

Böylelikle; ülkemizin artan uluslararası ticarî, ekonomik, yatırım ilişkileri ve beşerî ilişkilerinden doğabilecek sorun ve ihtilaflara, daha sağlıklı çözüm sunabilme imkânı bulunabilecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Ek 41 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarına yeni bentler eklemek suretiyle, ‘Milletlerarası Özel Hukuk’ alanının, Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ile İdarî Yargı Ön Sınavında adayların bilgisinin ölçüleceği alanlara dâhil edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2 – 24/02/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 9/A maddesinin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerine yeni ibareler eklemek suretiyle, ‘Milletlerarası Özel Hukuk’ alanının, adlî yargı ve idarî yargı yazılı yarışma sınavında adayların bilgisinin ölçüleceği alanlara dâhil edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 4 – Yürütme maddesidir.

**4/11/1981 TARİHLİ VE 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU İLE
BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Ek 41 inci maddesinin üçüncü fıkrasına (ö) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (p) bendi; aynı Kanunun Ek 41 inci maddesinin dördüncü fıkrasına (o) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (ö) bendi eklenmiştir.

“p) Milletlerarası Özel Hukuk (Tâbiyet Hukuku, Yabancılar Hukuku, Kanunlar İhtilâfi Hukuku, Milletlerarası Usul Hukuku),”

“ö) Milletlerarası Özel Hukuk (Tâbiyet Hukuku, Yabancılar Hukuku),”

MADDE 2 – 24/02/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 9/A maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine “icra ve iflâs hukuku,” ibaresinden sonra gelmek üzere “milletlerarası özel hukuk (tâbiyet hukuku, yabancılar hukuku, kanunlar ihtilâfi hukuku, milletlerarası usul hukuku),”; aynı Kanunun 9/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine “medenî hukuk,” ibaresinden sonra gelmek üzere “milletlerarası özel hukuk (tâbiyet hukuku, yabancılar hukuku),” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.